

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรมะ เพราะเราเห็นใจมากนะ โยมชวนขวนขวายมาๆ ดูทางโลกสิ เวลาเขานอนตอนเช้า เขานอนตื่นสายเขามีความสุขของเขา ทำไมพวกเราต้องขวนขวายกันมาล่ะ เราขวนขวายกันมาเพราะเรามีหัวใจไง เพราะเรามีสติมีปัญหาไง เพราะเราเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้แสวงหาคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเราละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เสียสละทาน ทาน ศีล ภาวนา

นี่ระดับของท่านนะ ระดับของท่าน มนุษย์เกลียดความทุกข์ ปรรตนาความสุขทุกๆ คน แล้วเวลาปรรตนาความสุข ทุกๆ คนก็บอกว่า “หลวงพ่อ ไม่ต้องการอะไรเลย ขอให้ร่ำรวยเท่านั้น มีความสุข ขอให้มั่งเงินทองมากมาย มีความสุข” เราคิดข้างเดียวไง ถ้าเราคิดข้างเดียวว่าจริง ถ้ามีเงินมีทองมันสะดวกสบายขึ้น แล้วถ้ามีเงินมีทองขึ้นมา ถ้าจิตใจของคนเป็นธรรมนะ เงินทองอันนั้นจะเป็นประโยชน์ไฉน

อนาถบิณฑิกเศรษฐีจ้างลูกชายไปฟังเทศน์นะ มีเงินมีทองมหาศาล แล้วอนาถบิณฑิกเศรษฐีท่านเป็นพระโศคาบัน ท่านมีลูกมีเฒ่าของท่าน ท่านก็อยากให้ลูกเฒ่าของท่านฉลาดใน ลูกเฒ่ามันก็ไม่เอาอะไรเลย มันประชดประชันนะ พ่อแม่ทำแต่บุญ พ่อแม่ทำแต่บุญไง สุดท้ายแล้วนะ พ่อแม่เอาเงินจ้างไปฟังเทศน์ ไปฟังเทศน์กลับมาที่จ่ายดั่งค์ ฟังเทศน์กลับมาที่จ่ายดั่งค์ ที่นี้ก็ไปฟังเทศน์ พ่อฟังเทศน์ขึ้นมา พ่อฉลาด พ่อที่ฉลาด คนที่ฉลาด เงินทองเป็นประโยชน์ขึ้นมา ใจ เป็นประโยชน์เอาลูกได้ จากลูกที่มันคือมันด้าน ลูกที่มันไม่เอาไหน ลูกที่มันต่อต้านพ่อแม่มันนะ จ้างให้ไปฟังเทศน์ จ่ายดั่งค์ทุกทีเลย ทีนี้จะให้เพิ่มเป็นสองเท่า ให้เพิ่มเป็นสองเท่านะ ถ้าฟังพระพุทธเจ้าพูดว่าอะไรบ้าง ให้จำมาวันละคำ พอเริ่มสนใจว่าพระพุทธเจ้าพูดอะไรบ้าง มันเริ่มสนใจ พอเริ่มสนใจ เริ่มเปิดหัวใจ เพราะอะไร เพราะจะเอาดั่งค์มากขึ้นสองเท่า จะเอาดั่งค์มากขึ้นสองเท่า ฟังให้ดีๆ เพื่อจะไปรายงานเอาดั่งค์

ที่นี้พอฟังไป ความจะเอาใจความนั้นแหละมันเปิดหัวใจ มันเข้าไปถึงหัวใจ พอเข้าถึงหัวใจนะ ลูกชายอนาถบิณฑิกเศรษฐีฟังธรรมๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจนได้บรรลุพระโสดาบัน บรรลุพระโสดาบันนะ กลับไปบ้าน พ่อ นั่งถือตั้งค์ไว้เลยใจ ถือตั้งค์ทุกวัน ต้องรีบมาเอาตั้งค์ก่อน เพราะเขาต้องการเงิน ต้องการเงินอย่างเดียว แต่ถึงเวลาแล้วพอใจเป็นธรรมขึ้นมา วันนั้นไม่ไปรับตั้งค์นะ พ่อก็นั่งรออยู่ เอ๊ะ! วันนี้แปลก เอ๊ะ! ลูกมันไม่มาเอาตั้งค์ มาเอาตั้งค์สิ โอ๊ย! อายนะ

พอบรรลุโสดาบัน ไปกราบพ่อ โอ๊ย! ลูกมันโง่หนักหนา พ่อเลี้ยงมาเดินเท้าฝ่าหอย มีสิ่งใดให้ก็แต่ลูกแต่หลาน เราก็โง่เง่าเท่าคุณขนาดนี้ คอยจับผิดคอยต่อต้านทั้งนั้น ถึงเวลาไปฟังธรรมๆ พอฟังมามันสะเทือนใจ พอธรรมมันเกิดขึ้นในหัวใจ เห็นใหม่ เงินไม่เอา เงินไม่เอา ไม่เอา มันได้คุณธรรมในหัวใจ

นี่ไง ถ้าเราบอกว่า เกลียดความทุกข์ ปราศจากความทุกข์ ทุกคนก็ปราศจากความทุกข์ ทุกคนบอกว่า “มีความสุขไม่ต้องอะไรเลยหลวงพ่อกับเอาเงินมามีความสุขทั้งนั้นนะ”

มีเงินมา บางครอบครัวมีเงินมาแล้วมีปัญหาทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามีเงินนะ เงินมา สิ่งที่เราครอบครัวยังมีบุญกุศล สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์ สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์นะ แล้วสิ่งที่เป็นประโยชน์ เราเป็นพ่อเป็นแม่ เราเป็นปู่ย่าตายาย เราก็อบรมสั่งสอนของเรา เราอบรมสั่งสอนเรา สิ่งนั้นเราอบรมลูกหลานเรา ไปโรงเรียน มีสิ่งใดที่เราจู้จี้เพื่อนได้เราก็ให้บ้างนะ เราอย่าไปเอาของใครนะ ฝีกหัวใจของเขา ฝีกหัวใจของเขา จนกว่าเขาจะเติบโตขึ้นมาๆ เพราะอะไร กรรมจำแนกสัตว์ให้ เกิดต่างๆ กันนะ คนเราเกิดมาามีเวรมีกรรมทั้งนั้น ถ้ามีเวรมีกรรมทั้งนั้น กรรมมันอยู่ที่ไหนล่ะ พันธกรรมของจิตๆ รู้หน้าไม่รู้ใจ เห็นหน้าทั้งนั้นนะ ปากหวาน หน้าซึ้งนอctrม มันมีความทุกข์ในหัวใจทั้งนั้นนะ ถ้ามีความทุกข์ในหัวใจ สิ่งนี้เราเปลี่ยนแปลงได้ไง เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเรามีเวรมีกรรม เวลาไปหาหลวงพ่อกับสงบ เดี่ยวหลวงพ่อกับสงบแก้กรรม มาเถอะ มีเท่าไรล้วงกระเป๋าคดเลย โอ้วพวกแก้กรรมๆ มันจะล้วงกระเป๋านั้นนะ

โอ้วแก้กรรม แก้กรรมตรงไหน ใครให้แก้ ใครบอกให้แก้กรรม แก้กรรม พระพุทธเจ้าแก้ อย่างไร เวลาแก้กรรมๆ มันแก้ที่นี้ อนาถบิณฑิกเศรษฐีแก้กรรมให้ลูก สอนลูกๆ ลูกเปลี่ยนจากคนที่ต่อต้าน คนที่ไม่เอาไหน กลายเป็นพระโสดาบันขึ้นมาไง

นี่ก็เหมือนกัน ลูกเต้าของเราเราก็ฝึกหัดของเรา ฝึกหัดของเราเพราะคนมีเวรมีกรรมมาทั้งนั้น เราฝึกหัด เวลาอบรมบ่มเพาะของเราขึ้นมา ปัจจุบันธรรมๆ สิ่งที่มีมันจะแก้ไขได้มันแก้ไขได้ทีนี้ไง แล้วมันก็เป็นจริตเป็นนิสัยนะ อภิชาติบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ บุตรที่มีมันแบบมีเวรมีกรรมขึ้นมาไม่ฟังหรอก

เวลาสองคนตายรักกันมากเลย แล้วมันมีสิ่งใดเป็นปมในหัวใจ มันเจ็บช้ำน้ำใจอยู่อย่างนั้นนะ แต่ถ้าวันไหนมันมีปัญหาฐานะ มันคิดได้นะ เฮ้อ! แค่นี้ ไอ้ที่เป็นทุกข์เป็นยากหายหมดเลย แค่นี้!

นี่มันไม่เฮ้อ! นะสิ มันคิดแล้วมันคิดน้อยเนื้อต่ำใจ คิดจะเอาเขา คิดแต่จะแก้แค้น คิดแต่จะผูกโกรธไป คิดแต่ทำลายเขาไป แต่ด้วยสติปัญญานะ เราคิดจะแก้แค้น จะทำลายเขา นั้นละสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นนะ การสร้างเวรสร้างกรรมสิ่งนั้นไม่ดีเลย องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน สอนให้ภัยต่อกันๆ สิ่งที่มีมันบาดหมาง มันบาดหมางมันไม่เฉพาะชาตินี้หรอก คนเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ มันบาดหมางมามหาศาล เทวทัตกับองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบาดหมางมาตลอดทุกภพทุกชาติ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เทวทัตก็เป็นคู่บารมี ผู้ที่ต่อต้านมาตลอด มันก็บาดหมางมาก็ภพก็ชาตินี้นั่นนะ

นี่ก็เหมือนกัน ความที่บาดหมางๆ มันต้องมีที่มาที่ไปทั้งนั้นนะ ทำไมคนเราเห็นหน้ามันถูกชะตา โอ้โฮ! คนนี้ถูกชะตามากๆ เวลาเราเห็นคนนี้ไม่ถูกชะตาเลย นี่มันมีของมันนะ จิตได้สำนึกมันมีแรงต้านของมัน นี่กิเลส เวลากิเลสอย่างนั้นถ้าใครมันเบาบางอย่างไร มันหนาแน่นแค่ไหน เราเกิดมาในชาติปัจจุบันนี้มันก็เป็นสายเลือดของเรา เราก็เป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกันใช่ไหม เราเป็นชาติเป็นตระกูลเดียวกันใช่ไหม เราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เราเกิดมาเป็นมนุษย์เป็นญาติกันโดยธรรมชาติไหม เกิดมาก็มีปากมีท้องเหมือนกันใช่ไหม เราเกิดมาแล้วเรามาวัดมาวา เราก็แบ่งปันกัน เรามีน้ำใจต่อกัน ใครมีน้ำใจต่อกัน จิตใจเขายิ่งใหญ่ไป

จิตใจของคนที่คับแคบ อะไรก็ของๆ ไอ้ของกูไม่ได้อะไรเลยนะ เหมือนองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ผู้ใดเกิดมาบ้านเราโดนไฟไหม้ อายุขัยมันเผาผลาญหมด คนเราชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ของใครเสียสละทานๆ มันก็เหมือนไฟจะไหม้บ้านของใครก็แล้วแต่ ใครขนทรัพย์สมบัติออกมาจากบ้านได้เท่าไร มันจะเป็นสมบัติของเรา

ถ้าทรัพย์สมบัติมันอยู่ในบ้านนั้น ไฟไหม้บ้านเรือนนั้นจนมอดไหม้ ทรัพย์สมบัตินั้นจะโดนไฟไหม้ไปหมดเลย นี่ก็เหมือนกัน ของกุฎ อยู่กับเรา เผาไหม้ไปกับเราไม่มีอะไรเหลือเลย ของกุฎ แล้วไม่ได้อะไรเลย แต่ถั่วของเสียดลไป นั่นล่ะของกุฎจริงๆ

เสียดลทาน เราเสียดล เราแบ่งปันไป นี่ของเราทั้งนั้นนะ ของเราตรงไหน ตรงเป็นทิพย์สมบัตินะ คนที่เขาทุกข์เขายากนะ เราให้อาหารเขามือเดียวนะ เขาจำฝังใจจนตาย แล้วเวลาเขาเติบโตขึ้นมาเขาจะตอบแทนๆ เรา เราไม่ต้องการ เราต้องการมิตรภาพ มิตรภาพต่อกัน ให้อะไรของข้าวของวัตถุมันหาที่ไหนก็ได้ ให้อะไรมิตรภาพ ให้อะไรความผูกพันของหัวใจนะ ให้อะไรคนที่เห็นน้ำใจกันนะ นี่มิตรภาพ

ถ้าคนจิตใจที่ยิ่งใหญ่ เขามีมิตรภาพ เขามีบารมี คนมีบารมีมีคนชื่นชมเขาใจ ชื่นชมเขาเพราะอะไรล่ะ เพราะเขามีหัวใจนี้ไง สิ่งที่เป็นประโยชน์นี้ไง สิ่งที่เป็นประโยชน์ เราต้องการมิตรภาพ ต้องการน้ำใจ คนที่ใจคับแคบ มันไม่คับแคบ มันบีบคั้นหัวใจมันอยู่แล้ว แล้วของกุฎมันกวาดมาของกุฎหมดเลย แล้วก็ใช้สอยแค่นี้

คนเกิดมาเหมือนกัน มีปากมีท้องเหมือนกัน ใช้สอยเหมือนกัน บังคับเครื่องอาศัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่มีลาภมหาศาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแจกจ่ายแจกงานทั้งหมดคนนะ ของที่ได้มาๆ ใช้ไม่หมดหรือ กุฎิ คุณพระอนันต์ได้จิ๋ว ๕๐๐ กุฎิ เอาไปทำไม เอาไปแจกผู้ที่ยากขัดสนใจ คนเรายากขัดสนมันมีใช้ไหม พระที่บวชใหม่ พระที่ไม่มีใครดูแลมันก็มีใช้ไหม ให้อะไรที่เขาร่ำรวยศรีสุขสาธุ ใครร่ำรวยศรีสุข สาธุเถอะ แต่ให้อะไรที่ยากขัดสนแค่นั้น เรามีน้ำใจ เรามีหัวใจ เราดูแลเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถึงประหยัดมัชฌิมา ผ้ากรองๆ ถ้ามันขาดจนแม้แต่เม็ดถั่วเขียวหลังเลือดนี้ขาดกรอง ต้องปะ ต้องชุน ต้องรักษา เพราะอะไร เพราะเรื่องสุขภาพใจ

สุขภาพกาย คุณการขบการฉัน ห้ามฉันของที่เป็นคน ของที่เป็นคนเรานั้นไม่ได้ ของที่เหลือแล้วจะแจกใครต้องคิดต้องเป็น นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนนะ สอนถึงพระนะ ให้อะไรรู้จักประหยัดมัชฌิมา การที่ประหยัดมัชฌิมา ผ้าฝืนหนึ่ง ชุคหนึ่งอย่างน้อย ๓ ปี จีวรตัวหนึ่งห่มได้ถึง ๓ ปี แล้วเราไปห่วงอะไร สิ่งที่ได้มาๆ มันเป็นเรื่องสมบัติของสังขะ ของสงฆ์ ของโลก

เราเจ้องานเราแจกจ่ายเขาไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนั้นไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ไง

ถ้าเรารู้จักประหยัดมัธยัสถ์ ไม่ใช่เราคนจน เราคนร่ำรวย คนที่ยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่ที่หัวใจใงของเรามี เราประหยัดมัธยัสถ์ เราประหยัดมัธยัสถ์ไม่ต้องของสวยของหรู โอ้โฮ! ต้องอย่างนั้นไปเทียบเคียง ใอนั้นจิตใจแห้งแล้ง คนที่จิตใจแห้งแล้งอยากเทียบอยากเคียง อยากอวด อยากจะเสมอเขา แต่คนจิตใจที่ยิ่งใหญ่ นะ มันยิ่งใหญ่นะในหัวใจนะ ข้างนอกนะ จะปะๆ ชุนๆ สุขยอด

หลวงตาชื่นชมมาก หลวงตาท่านเห็นผู้ที่ประหยัดมัธยัสถ์ท่านจะชื่นชม ท่านจะรักใคร่มากแล้วในนวโกวาท ตระกูลใครรู้จักเก็บออม รู้จักซ่อมแซมของใช้ของสอยในบ้าน ตระกูลนั้นจะไม่ตกต่ำเลย ตระกูลใดใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่รู้จักรักษา ตระกูลนั้นจะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน ร่ำรวยขนาดไหน ตระกูลนั้นต่อไปข้างหน้าจะขาดแคลน นี่ไง ความรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ ของมันจะมีน้อย เราประหยัดมัธยัสถ์ มันจะสะสมขึ้นไป คนจะรวยรวยได้อย่างนี้ไง

บอกว่า ปราบณาความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งนั้นนะ ปราบณาความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งนั้น ถ้าปราบณาความสุข เกลียดความทุกข์ หลวงพ่ออยากให้มีความสุขก็เอาเงินมาเยอะๆ ลาภสักการะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกถ้าคนไม่มีปัญญา นี้อสรพิษนะ เงินทองให้เด็กๆ อันตราย ถ้าเด็กไม่รู้จักรักษาใช้สอยนะ เสียหายหมดแหละ คนที่เขาร่ำรวยนะ เขาให้ลูกให้หลานเขาให้ด้วยความประหยัดมัธยัสถ์ ให้เขาแสวงหา ให้เขาเติบโตขึ้นมา เห็นไหม คนที่เขาฉลาดๆ เขาฉลาด เขาต้องการหัวใจ ต้องการให้ฉลาด ต้องการรู้จักประหยัดมัธยัสถ์

แต่ใ้อันที่ขาดแคลน ลูกจะเอาอะไร ใ้ๆๆ สุดท้ายให้มันแล้วไม่มีวันพอหรอก ไม่มีวันพอ ถึงเวลาแล้วก็ทำอะไรไม่เป็นเลย แล้วต้องเลี้ยงมันจนตายนะ ถ้าเลี้ยงมันจนตายแล้วเราห้ามตายด้วย ต้องเลี้ยงมันไปจนกว่ามันจะตายไปข้างหนึ่ง เพราะอะไร เพราะขาดจากการที่จิตใจเราอ่อนแอใจ จิตใจที่เราไม่เข้มแข็งพอที่เราจะอบรมบ่มเพาะของเราใง

นี่ปัจจุบันธรรมๆ นะ เราจะบอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรมกรรมคือการกระทำ ถ้าการกระทำนะ แก่กรรมๆ แก่ที่การประพฤติปฏิบัตินี้ เวลาแก่กรรมหายใจเข้านีกพุท หายใจออกนีกโธ ถ้าหายใจเข้านีกพุท หายใจออกนีกโธ ถ้ากรรมมันเป็นของ

ตายตัว เป็นพระโศดาบันไม่ได้ เป็นพระสภิกทาคามี พระอนาคามี พระอรหันต์ไม่ได้ เพราะกรรมมันตายตัว เราเกิดมาโดยอวิชชา เรามีเวรมีกรรมกันอยู่แล้ว แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้อย่างไร เวลาครูบาอาจารย์เราเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้อย่างไร

เป็นพระอรหันต์เพราะตัดทอนมันไป ฆ่ากิเลสไป ฆ่าเวรฆ่ากรรมจนฟ่องแผ้วไป จนไม่มีเวร ไม่มีกรรมในหัวใจเลย นี่การจะแก้กรรมๆ แก้กรรมด้วยการหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโฮ แก้กรรมด้วยการพัฒนาหัวใจของเรา ถ้าหัวใจมันพัฒนาขึ้นมาแล้ว มันมีสติปัญญาขึ้นมาแล้ว มันจะไปหิบบลวยอะไรที่มันเป็นโทษเป็นภัยละ มันจะหิบบลวยสิ่งที่ดีทั้งนั้น

แล้วถ้ามันหิบบลวยไม่เป็นโทษเป็นภัยนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เวลาจะไปกรุงกบิลพัสดุ์ เวลาข้ามหนองน้ำ “อานนท์ เรากระหายเหลือเกิน เรากระหายเหลือเกิน” เวลาจะไปตักน้ำมาถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยความเคารพบูชา ไม่ๆ ตักไม่ลง น้ำขุ่น ไปรายงานองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ขอให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปข้างหน้าเถิด ไปตักน้ำที่ใสสะอาดดี นี่มันขุ่น”

“อานนท์ เรากระหายเหลือเกิน เรากระหายเหลือเกิน”

พระอานนท์ด้วยความจงใจจำใจก็ต้องไปตักน้ำนั้นไป พอตักน้ำนั้น ด้วยบุญบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันจะใสสะอาดเฉพาะตรงที่ตักนั้นนะ พอตักขึ้นมาเป็นความมหัศจรรย์ พระอานนท์อึ้งเลย พระโศดาบันนะ พระโศดาบันมีคุณธรรมในหัวใจ มีภูมิธรรม พระโศดาบันไม่ใช่คนซื่อซื่อ ไม่รู้อะไรเป็นอะไรเลย พระโศดาบันนะ ขนาดพระโศดาบันยังอึ้งเลย “สิ่งที่ไม่เคยมีไม่เคยเป็นได้เป็นแล้วพระเจ้าค่ะ”

น้ำขุ่น พอจะตัก มันใสเฉพาะตรงนั้น นั่นแหละบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาสิ่งที่น้ำขุ่นเพราะเศษของกรรมๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา กรรมคือการกระทำ กรรมที่เป็นเศษของกรรมที่มันติดสอยห้อยตามมา แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสาวัชยญาณ ด้วยคุณธรรม ด้วยวิชา ด้วยสังฆธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ชำระล้างอวิชชา อาสวัชยญาณทำลายอวิชชาดับหมดสิ้นแล้ว ไม่มีสิ่งใดติดค้างในหัวใจเลย นั่นแหละความจริง ธรรมชาติๆ ในใจอันนี้สำคัญมาก ถ้าสำคัญมาก สิ่งที

แก้ไขๆ มันแก้ไขที่นี้ไง มันทำได้ที่นี้ไง มันทำได้จริงใจ แก้กรรมๆ แก้กรรมที่นี้ไง เราแก้กรรมที่ เราเป็นเศษกรรมที่นุ่นไง

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราเป็น หัวใจเรายิ่งใหญ่ หัวใจเรามีสติปัญญา เรามีคุณธรรมในหัวใจ สิ่งใดที่มันจะเกิดขึ้นยอมรับทั้งนั้นนะ มันยอมรับ พอยอมรับก็เป็นความสุขใจ ยอมรับด้วยสติปัญญา ใจ ไม่ใช่คนใจคับแคบใจ

พอใจคับแคบขึ้นมา อะไรก็โดนเราไม่ได้ กระทบกระเทือนเราไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้

ไม่ได้เป็นคนหรือ คนเราก็มีหิวมีกระหายไข้ไหม คนก็มีความทุกข์ความยากเป็นเรื่อง ธรรมดาไข้ไหม เรื่องหิวกระหายเป็นเรื่องธรรมดาของสัตว์โลกไข้ไหม ไข้เรื่องหิวกระหายถ้าคน มีปัญญาขึ้นมาเขาก็แก้ไขของเขาใจ ถ้ามันจะหิวกระหาย เศษของกรรม ถ้ามีสติปัญญามันเข้าใจ ตรงนี้ใจ มันปล่อยวางด้วยความเข้มแข็งแจ่มใสใจ ที่ว่าแพ้เป็นพระๆ เพราะพระเจ้าประเสริฐใน หัวใจใจ พระประเสริฐในหัวใจเขาเข้าใจตรงนี้ใจ ฟังธรรมๆ ตอกย้ำหัวใจเราตรงนี้ใจ

ปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ ปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์แล้วไปตะครุบ เจามันก็ได้แต่ความทุกข์ๆ นะสิ ถ้าปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ สิ่งแสวงหาเราก็ แสวงหาเพื่อดำรงชีพ แต่ธรรมโอสถ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าสู่ใน หัวใจ อันนี้ประเสริฐมาก ประเสริฐที่ไหน ประเสริฐเพราะมันสัมผัสด้วยหัวใจ

คนเราศึกษาจบ ๘ ประโยค มันก็ทางวิชาการ เวลามันเรียน มันก็เขียนในกระดาษ ใน คอมพิวเตอร์ของมันเท่านั้นนะ แต่มันไม่เข้าถึงหัวใจหรอก แต่ถ้ามันเข้าถึงหัวใจได้ หายใจเข้า นึกพุท หายใจออกนึกโธ มันเข้าสู่หัวใจ เข้าสู่จิตติจิต ถ้าจิตติจิตมันมีคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ มัน พิจารณาของมัน มันแก้ไขของมัน เวลามันสำรอกมันคายออกในหัวใจอันนี้ใจ นี่แก้กรรม แก้ กรรมอย่างนี้ เวลาแก้กรรมเขามีสติปัญญา เขาแก้แบบนี้

ไม่ใช่ไปแก้กรรม พระสงฆ์มาเลย ที่นี้รับแก้กรรม มาได้เลย ใครขงมาได้เลย เอาดั่งคัมภีร์ เยอะๆ นะ ยิ่งดั่งคัมภีร์ยิ่งแก้ไขชัดเจนเลย...ไม่มี พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนั้น พระพุทธเจ้า สอนให้ตั้งสติปัญญานี้ แก้ที่สมองนี้ แก้ที่หัวใจนี้ แก้ขึ้นมาให้เป็นคนยิ่งใหญ่ นี่ แก้ขึ้นมา อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ให้เป็นอิสระเป็นเสรีภาพ ภราดรภาพ พระอรหันต์แต่ละองค์ นี้หัวใจยิ่งใหญ่ หัวใจที่พ้นจากกิเลส พ้นจากการครอบงำของมาร

ไอนี้ให้แต่ความวิตกกังวล ให้แต่ความสงสัยครอบงำ แล้วก็ให้ความสงสัย ให้อุปาทานหมุ่
ซักกันไป แก่กรรมๆ แก่กรรมก็กระเป่าเขาไป ในหลวงพูดไว้ เวลาเศรษฐกิจตกต่ำไป ท่านบอก
ตอนนี้เศรษฐกิจกำลังเจริญ

คนที่สงสัยถามในหลวง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ถามว่าเศรษฐกิจมันเจริญที่ไหน

เจริญที่หมอดูใจ เจริญที่พวกพยากรณ์ ทุกคนต้องไปจิ้มกล่องตรงนั้นหมดเลยใจ เจริญตรง
นั้นใจ แต่พวกเราทุกข์ยาก

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชื่อรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์กับเรา ถ้าสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ต้องมีสติปัญญา เรามีพุทธะอยู่
กลางหัวใจ ทุกคนมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวอก พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
ปฏิสนธิจิตนั่นคือพุทธะ เรามีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่กลางหัวใจคนละองค์ แต่เราไม่
รักษาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา เราไปแสวงหาแต่ภายนอก องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวใจเรานี้ ต้องการฝึกหัดสติเราให้เข้มแข็งขึ้นมา ถ้าเป็นสติเข้มแข็งขึ้นมา
มีสติสัมปชัญญะ ใครจะหลอกหลวงเราไม่ได้ ใครจะพูดสิ่งใดเราไม่เชื่อใครทั้งสิ้น ต้องมีเหตุมีผล
ถ้ามีเหตุมีผล เราฟัง เราฟังแล้ว ชมมสากัจฉา เอตมมฺงฺคฺลมฺตฺตมฺ ด้วยเหตุด้วยผล เราเชื่อสิ่งนั้น
แล้วเวลาพิจารณาเข้าไป เวลาจิตมันสงบแล้ว พุทธะของเราละ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันเบิกบาน
มันก็มีความสุขแล้ว

คนปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ ถ้าปรารถนาความสุข ความสุขเกิดที่นี่ สุขอื่นใด
เท่ากับจิตสงบไม่มี สุขอื่นใดเท่ากับการชำระล้างกิเลสไม่มี สุขอื่นใดเท่ากับทำให้หัวใจผ่องแผ้ว
นี้ไม่มี ความผ่องแผ้วในหัวใจนี้เป็นสมบัติของเรา เอวัง